

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษาในการคุ้มครองทันตสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปักครองเด็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปักครองของเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 40 คน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งหนึ่งของอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยตามโปรแกรมทันตสุขศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในช่วงเวลา 12 สัปดาห์ ที่เน้นความรู้เรื่องการคุ้มครองทันตสุขภาพของปากของเด็กก่อนวัยเรียน การพัฒนาการรับรู้ความสามารถดูแลใน การคุ้มครองทันตสุขภาพของปากของเด็กก่อนวัยเรียน การเสริมสร้างทักษะการคุ้มครองทันตสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนในด้านการแปรงฟัน การตรวจสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมการคุ้มครองทันตสุขภาพของปากของเด็กก่อนวัยเรียนเพื่อลดปริมาณคราบจุลินทรีย์ในช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ปักครอง แบบประเมินทักษะการแปรงฟันของผู้ปักครองในการแปรงฟันให้เด็ก ทักษะการตรวจสุขภาพช่องปาก ในการคุ้มครอง และแบบประเมินปริมาณคราบจุลินทรีย์ในช่องปากเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ Paired sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลง ความรู้เกี่ยวกับทันตสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของผู้ปักครองในการคุ้มครองทันตสุขภาพ และพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการคุ้มครองทันตสุขภาพ ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) และเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการคุ้มครองทันตสุขภาพจากผู้ปักครองกลุ่มทดลองมีปริมาณคราบจุลินทรีย์ลดลงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) จากผลการวิจัยแสดงว่า โปรแกรมทันตสุขศึกษาที่ประยุกต์แนวคิดการรับรู้ความสามารถของคนเองและการสื่อสาร สุขภาพสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทันตสุขภาพของผู้ปักครองในการคุ้มครองทันตสุขภาพเด็ก และลดปริมาณคราบจุลินทรีย์ของเด็กก่อนวัยเรียน ได้ดีขึ้น

ABSTRACT

238948

This action research undertaken with guardians, with one single group both pretested and posttested, was aimed at studying the effects of a dental health education program for preschool children. The samples were of 40 guardians of preschool children at a Preschool Child Development Center in Phothong District, Roiet Province. The sample group had participated in the activities of a dental health education program for 12 weeks. The dental health education program emphasized the knowledge of oral health care for preschool children, the development of a perceived self-efficacy in oral health care for preschool children, promotion of skills in oral health care for preschool children in regard to teeth-brushing, oral health check-ups, and oral health care behavior of preschool children in order to lower dental plaque in preschool children. The instruments used for data collection were an interview schedule for guardians, a teeth brushing skills for children guardians assessment form, a children's teeth brushing skills assesment, children's oral health check-up assessment, and dental plaque frequency assessment form. Data analysis was done by computing percentage, mean, standard deviation and Paired sample t-test.

The results of the research showed that after the experiment, a significant increase in knowledge about dental health, perceived self-efficacy for guardians of dental health care and dental health care behavior were found among the experimental group ($p<0.001$). The preschool children had received dental care from their guardians, which was evident from the significant decrease in dental plaque frequency among the preschool children of the sampled guardians ($p<0.001$). From the research results, it was shown that the dental health education program, applying the concepts of self-efficacy and health communication, was effective in changing the guardian's dental health care behaviors and lowering the frequency of dental plaque in preschool children.